

Ny Bokin'i Daniela — Isa Fito amby Fitopolo sy Enimpolo Zato

Ny Fanambaràna Masina sy ny Fifohazana Farany: Hevitra avy amin'ny Fahitan'i Daniela

Jeff Pippenger

2024-04-06

Ao amin'ny toko fahafolon'ny Daniela, Gabriela dia manatanteraka ny asa fanolorana ny fanazavana feno momba ny bokin'i Daniela ho an'ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny andro farany. Daniela dia maneho ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny andro farany, izay, ao amin'ny bokin'ny Apokalypsy, no iray hetsy sy efatra arivo amby efa-polo. Noho izany, ny iray hetsy sy efatra arivo amby efa-polo dia mifoha ka mahafantatra fa efa naely izy ireo, araka ny asehon'i Daniela ao amin'ny toko fahasivy. Mifoha koa izy ireo ho amin'ny fahatakarana fa ny fitsapana lehibe izay anapahana ny anjarany mandrakizay dia ny fitsapana ny sarin'ny bibidia, izay mitranga alohan'ny hanisiana toambo-kase azy ireo, ary alohan'ny hifaranan'ny fotoam-pahasoavana amin'ny alalan'ny lalàna alahady any Etazonia. Misaona noho ny fahadisoam-panantenana izay nifanandrina tamin'ny 18 Jolay 2020 izy ireo, ary ao anatin'izany toe-javatra izany dia omena fijery an'i Kristy ao amin'ny Efitra Indrindra Masina izy ireo, araka ny asehon'i Isaia ao amin'ny toko fahenina.

Izany fahitana izany, araka ny asehon'i Daniela sy Isaia samy, dia mamela azy ireo hahita ny toetrany efa simba eo anatrehan'ny Tompon'ny voninahitra, ary samy aetsy ho amin'ny vovoka izy roa tonta. Avy eo Isaia dia mandre ilay fanontaniana manontany hoe iza no hirahin'Andriamanitra ho any amin'ny vahoakany, ary Isaia dia manolo-tena, kanefa diofina aloha izy.

Dia hoy aho hoe: Lozako! fa levona aho; satria lehilahy maloto molotra aho, ary mitoetra eo afovoan'ny firenena maloto molotra; fa ny masoko efa nahita ny Mpanjaka, dia Jehovah Tompon'ny maro. Ary nisy anankiray tamin'ny serafima nanidina nankaty amiko, nitondra vain'afo teny an-tànany, izay nalainy tamin'ny fitango avy teo ambonin'ny alitara; dia nokasihiny ny vavako izany ka hoy izy: Indro, ity efa nikasika ny molotrao; ka voaisotra ny helokao, ary voadio ny fahotanao. Ary reko koa ny feon'ny Tompo nanao hoe: Iza no hirahiko, ary iza no handeha ho antsika? Dia hoy aho: Inty aho; iraho aho. Isaia 6:5–8.

Nohadiofina tamin'ny vainafo nalaina teo ambonin'ny alitara Isaia, ary nohadionina kosa Daniela tamin'ny fijerena ilay fahitana toy ny fitaratra, izay mampiova izay mijery ho tonga amin'ny endrika izay banjininy. Nolazaina tamin'i Isaia mba hitondra ny hafatra ho any amin'ny olona izay mandre nefa tsy mihaino, ary mahita nefa tsy mahita.

Ary hoy Izy nanao hoe: Mandehana, ka lazao amin'ity firenena ity hoe: Mihainoa tokoa hianareo, nefa aza mahalala; ary mijere tokoa hianareo, nefa aza mahafantatra. Ataovy matavy ny fon'ity firenena ity, ary ataovy mavesatra ny sofiny, ary akimpio ny masony; fandrao mahita amin'ny masony izy, sy mandre amin'ny sofiny, ary mahalala amin'ny fony, ka

miverina, dia ho sitrana. Isaia 6:9, 10.

I Isaia dia maniry hahalala hoe mandra-pahoviana izy no tsy maintsy hifandray amin'ny vahoaka izay tsy mahafantatra na mahatsapa, ka dia mametraka izao fanontaniana izao izy hoe: “mandra-pahoviana?”

Dia hoy aho hoe: Tompoko ô, mandra-pahoviana? Ary hoy Izy namaly: Mandra-pahatonga ny tanàna ho lao tsy misy mponina, ary ny trano tsy hisy olona, ary ny tany ho rava tanteraka; ary Jehovah hampanalavitra ny olona, ka hisy fandaozana lehibe eo afovoan'ny tany. Isaia 6:11, 12.

Ny tany izay resahin'ny faminanian'ny Baiboly momba ny andro farany dia i Etazonia, izay “foana tanteraka”, rehefa ny faharavan'ny firenena no entin'ny fivadiham-pireneny amin'Andriamanitra amin'ny alalan'ny lalàn'ny Alahady. Ny andininy faha-efapolo amby iray ao amin'i Daniela toko faha-iraika ambin'ny folo dia efa nanehoan'ny andininy faha-enina ambin'ny folo ao amin'io toko io ihany tandindona mialoha. Ao amin'ny andininy faha-efapolo amby iray, ny “fandaozana lehibe eo afovoan'ny tany” dia aseho ho “maro” no ho resy. Ny hafatr'i Isaia, izay noresahin'i Jesosy raha niteny tamin'ireo Jiosy mpiady hevitra nandritra ny tantarany teo amin'ny olona Izy, dia mampahafantatra fa rehefa ilaozana ny vahoakan'ny fanekena taloha, dia manana sofina sy maso izy nefa tsy mahatakatra na mahita. Ny hafatr'i Isaia dia maneho ny antso farany ho an'ny Advantisma Laodikeana, izay mifarana amin'ny lalàn'ny Alahady, izay andro amoahan'ny Tompo an'i Advantisma Laodikeana hiala amin'ny vavany.

Hiditra koa ao amin'ilay tany be voninahitra izy, ary firenena maro no ho resy; nefa ireto no ho afa-mandositra ny tanany, dia Edoma sy Moaba ary ny lohan'ny taranak'i Amona. Daniela 11:41.

I Isaia sy Daniela dia nomena andraikitra hamoaka ny antso farany ho an'i Laodikia, ary tamin'ny fikasihan-tanana fahatelo an'i Daniela ao amin'ny toko fahafolo dia nohamafisina izy ho amin'izany asa izany.

Ary nisy anankiray tonga indray ka nikasika ahy, izay mitovy endrika amin'ny olona, ka nampahery ahy. Ary hoy izy: Ry lehilahy tena malala, aza matahotra; fiadanana ho anao anie; mahereza, eny, mahereza. Ary raha niteny tamiko izy, dia natanjaka aho ka nanao hoe: Aoka hiteny ny tompoko; fa efa nampahery ahy ianao. Daniela 10:18, 19.

Nohamafisina i Daniela mba hanome ny hafatra izay azony tamin'ny fahatakarany rehefa nidina i Mikaela ao amin'ny toko faha-folo. Nampahafantarina an'i Isaia fa tsy maintsy hanome ny hafatra izy mandra-pahatongan'ny lalàn'ny Alahady. Amin'ny lalàn'ny Alahady dia hisy sisa tavela haorina.

Dia hoy izaho hoe: Tompo ô, mandra-pahoviana? Ary Izy namaly hoe: Mandra-pahafoana ny tanàna ka tsy hisy mponina, ary ny trano ka tsy hisy olona, ary ny tany ho lao indrindra; ary hataon'i Jehovah lavitra ny olona, ka hisy fandaozana lehibe eo afovoan'ny tany. Kanefa mbola hisy ampahafolon'izany ao anatiny, ary hiverina izany, nefa ho levona indray; tahaka ny hazo terebinta sy tahaka ny ôka, izay mbola misy fotony ao aminy, na dia efa mihintsana aza

ny raviny; dia toy izany koa ny taranaka masina no ho fotony. Isaia 6:11–13.

Rehefa hisy “fahafaizana lehibe eo afovoan’ny tany” (amin’ny lalàn’ny Alahady), dia haseho ny “ampahafolony,” izay ny “fotony” dia “ny taranaka masina.” Ny fototry ny teny Hebreo nadika hoe “ampahafolony” dia “ampahafolonkarenana.” Hanana “ampahafolony” ny Tompo, dia ireo izay “niverina,” amin’ny lalàn’ny Alahady.

Ary ny ampahafolon-karena rehetra amin’ny tany, na amin’ny voan’ny tany izany na amin’ny vokatry ny hazo, dia an’i Jehovah; masina ho an’i Jehovah izany. Ary raha misy olona te hanavotra ny ampahafolon-karena amin’izany, dia hanampy ny ampahadimy amin’izany izy. Ary ny amin’ny ampahafolon’ny omby aman’ondry, dia izay rehetra mandalo eo ambanin’ny tsorakazo, ny fahafolo dia ho masina ho an’i Jehovah. Levitikosy 27:30–32.

Ny “ampahafolony” izay “miverina” dia masina ho an’i Jehovah, ary anjaran’i Jehovah izany.

Fa anjaran’i Jehovah dia ny olony; Jakoba no anjara lovany. Deoteronomia 32:9.

Izay niverina talohan’ny lalàn’ny Alahady dia ireo no asehon’i Jeremia, izay niaritra ny fahadisoam-panantenana voalohany, ka izay nampanantenain’ny Tompo fa raha miverina izy, dia ho vavan’ny Tompo, na mpitondra ny teniny.

Ny teninao no hita, ka nohaniko; ary ny teninao dia fifaliana sy firavoravoan’ny foko tamiko; fa ny anaranao no iantsoana ahy, Jehovah Andriamanitry ny maro. Tsy niara-nipetraka tamin’ny fiangonan’ny mpaniratsira aho, na nifaly; nipetraka nitokana aho noho ny tananao; fa nofenoinao fahatezerana aho. Nahoana no maharitra mandrakariva ny fanaintainako, ary tsy azo sitranina ny feriko, ka mandà tsy ho sitrana? Ho tahaka ny mpandainga tokoa va ianao amiko, sy tahaka ny rano izay ritra? Koa izao no lazain’i Jehovah: Raha miverina ianao, dia hampodiako indray, ka hijanona eo anatrehako ianao; ary raha avahanao ny sarobidy amin’ny tsinontsinona, dia ho tahaka ny vavako ianao; aoka izy hiverina aminao; fa aza ianao no hiverina aminy. Ary hataoko rindrina varahina mafy ho an’ity firenena ity ianao; ary hiady aminao izy, nefa tsy haharesy anao; fa homba anao Aho hamonjy anao sy hanafaka anao, hoy Jehovah. Ary hamonjy anao amin’ny tanan’ny ratsy fanahy Aho, ary hanavotra anao amin’ny tanan’ny mahery setra Aho. Jeremia 15:16–21.

Ny sisa tavela, na ny ampahafolo izay miverina, ao amin’ny fijoroana vavolombelon’i Isaia, dia tokony hohanina; fa nomena azy ireo ny hafatr’Andriamanitra, ary ny Teniny dia tokony hohanina. Izy ireo no ho vavan’Andriamanitra, ary amin’izany no hanolorany ny Tenin’Andriamanitra, izay tokony hohanin’ireo mitady famonjena. Jeremia tsy mba nipetraka tao amin’ny “fiangonan’ny mpaneso”; satria, tahaka an’i Daniela, raha vao nahita ny fahitana izy, dia nandositra ny “fiangonan’ny mpaneso.” Nihevitra Jeremia fa nandainga taminy Andriamanitra, satria ny tanan’Andriamanitra no namela ny fahadisoam-panantenana voalohany tamin’ny 19 Aprily 1844 teo amin’ny tantaran’ny Millerita, sy ny 18 Jolay 2020 amin’ny andro farany. Ny teny fikasana ho an’i Jeremia dia izao: raha “hiverina” izy; ary ao amin’ny andalan-tenin’i Isaia, ny “ampahafolo” dia “miverina.”

Raha “miverina” Jeremia, dia anisan’ily “ampahafolo” ao amin’i Isaia izy, izay masina, sady anjaran’ny Tompo, ka ao aminy no misy ny “fotony”. Ny teny hebreo nadika hoe “fotony” dia midika tsangambato; ary ny atao ho “tsangambato” dia ilay teny fikasana nomena ny Filadelfiana.

Izay mandresy no hataoko andry ao amin’ny tempolin’Andriamanitra, ary tsy hivoaka intsony izy; ary hosoratako eo aminy ny anaran’Andriamanitra, sy ny anaran’ny tanànan’Andriamanitra, dia Jerosalema vaovao, izay midina avy any an-danitra avy amin’Andriamanitra; ary hosoratako eo aminy ny anarako vaovao. Izay manan-tsofina, aoka izy hihaino izay lazain’ny Fanahy amin’ny fiangonana. Apokalypsy 3:12, 13.

Ny “andry,” izany hoe ny “votoatiny,” dia maneho ny fitambaran’ny maha-Andriamanitra sy ny maha-olombelona, fa Kristy no “andry” izay manohana ny tempoly.

“Raha tao anatin’izao toe-panahin-ketraka izao aho dia nanonofy nofy iray izay nanao fahatsapana lalina tao an-tsaiko. Nanonofy aho fa nahita tempoly iray, izay nizoran’ny olona maro nankany. Ireo ihany izay nialoka tao amin’izany tempoly izany no hovonjena rehefa hifarana ny fotoana. Izay rehetra nijanona tany ivelany kosa dia ho very mandrakizay. Ny vahoaka betsaka teny ivelany, izay samy nandeha tamin’ny lalany avy, dia nanesa sy nandatsa ireo izay niditra tao amin’ny tempoly, sady nilaza taminy fa tetika fetsy famitahana ity drafi-pamonjena ity, ary raha ny marina dia tsy nisy loza akory tokony hialana. Nisy aza tamin’izy ireo no nisambotra ny sasany mba tsy ho afaka hirohotra hiditra ao anatin’ny manda.”

“Noho ny tahotra ny ho esoina, dia nihevitra aho fa tsara kokoa ny niandry mandra-pielezan’ny vahoaka betsaka, na mandra-pahafahako miditra nefa tsy hitan’izy ireo. Kanjo nitombo ny isan’izy ireo fa tsy nihena; ary noho ny tahotra sao tara loatra aho, dia niala haingana tao an-tranoko aho ka nanosika namakivaky ny vahoaka. Tao anatin’ny fanahiako hahatratra ny tempoly dia tsy voamariko na noheveriko akory ny vahoaka betsaka nanodidina ahy. Rehefa niditra tao amin’ily trano aho, dia hitako fa ny tempoly lehibe dia tohanan’andry iray goavana indrindra, ary teo no namatorana zanak’ondry iray, voatritra sy nandriaka rà. Izahay izay teo dia toa nahalala fa io zanak’ondry io dia noviraviraina sy notorotoroina noho ny aminay. Izay rehetra niditra tao amin’ny tempoly dia tsy maintsy nandalo teo anoloany ka niaiky ny fahotany.

“Teo anoloan’ny Zanak’ondry dia nisy seza avo, izay nipetrahan’ny antokon’olona iray, hita fa faly indrindra. Toa namirapiratra teo amin’ny tavany ny fahazavan’ny lanitra, ary nidera an’Andriamanitra izy sady nihira hiran’ny fisaorana feno hafaliana, izay toy ny feon-kiran’ny anjely. Ireo no ilay tonga teo anatrehan’ny Zanak’ondry, niaiky ny fahotany, nahazo famelan-keloka, ary ankehitriny dia niandry tamim-pifaliana sy fanantenana ny fisehoan-javatra mahafaly iray.”

“Na dia efa niditra tao amin’ily trano aza aho, dia nisy tahotra namely ahy sy fahatsapana henatra fa tsy maintsy manetry tena eo anatrehan’ireo olona ireo aho. Nefa toa voatery handroso aho, ary moramora no nandehanako nanodidina ilay andry mba hiatrika ny zanak’ondry, raha naneno ny trompetra, nihozongozona ny tempoly, nisy horakoram-pandresena nipoitra avy tamin’ireo olomasina tafangona, famirapiratana

mahatahotra no nanazava ilay trano, avy eo dia haizina lalina no nandrakotra ny zavatra rehetra. Ireo olona sambatra dia samy nanjavona niaraka tamin' ilay famirapiratana, ary izaho dia navelany irery tao anatin' ny horohoro manginan' ny alina. Nifoha tamin' ny fijalian-tsaina mafy aho ka saiky tsy naharesy lahatra ny tenako fa nofy ihany no hitako. Toa tamiko fa voatendry ny lozako, fa efa nandao ahy ny Fanahin' ny Tompo, ka tsy hiverina intsony na oviana na oviana.” Testimonies, boky faha-1, 27.

Ny “tena izy”, izay ao anatin' ilay ampahafolony miverina, dia ilay “andry” manohana ny tempoly. Hitan' i Daniela tao amin' ny fahitana mampisy ny vokany ny amin' ny Zanak'ondry izay nahantona teo amin' ny andry, ary ilay Zanak'ondry no ilay “andry”. Raha nahita izany fahitana lehibe izany Daniela, dia novàna ho amin' ny endrik' ilay andry izy; ary ny ampahafolon' i Isaia koa dia manana ny “tena izy” (ilay andry) ao anatiny, ary izany tena izy izany dia tsy maintsy “hohanina” amin' izay rehetra hiditra ao amin' ny tempoly. Ireo izay miditra ao amin' ny tempoly ka mihinana ny tena izy dia ondry hafa an' Andriamanitra, izay mamaly ny hafatry ny faneva atsangana amin' ny lalàn' ny Alahady, raha misy fandaozana lehibe eo amin' ny tany. Ny “taranaka masina”, izay tena izy ao amin' i Isaia, dia ilay Zanak'ondry izay novonoina hatramin' ny nanorenana izao tontolo izao.

Ny ampahafolo izay miverina no hovonjena hiala eo an-tanan' ny ratsy fanahy, rehefa amin' ny lalàn' ny Alahady no hampitoerana mandrakizay ny fisarahan' i Filadelfia sy Laodikia, ary maro no ho resy amin' izany fotoana izany. Ireo izay resy dia fantarina ho ny ratsy fanahy izay tsy mahalala. Hovonjena hiala eo an-tanan' ny masiaka koa izy ireo, satria tsy handray ny mariky ny bibidia.

Izao no lazain' i Tompo Jehovah hoe: Izaho koa hampitsahatra ny hamaroan' i Egipta amin' ny alalan' ny tanan' i Nebokadrezara, mpanjakan' i Babylona. Izy sy ny olony miaraka aminy, dia ireo mahatahotra indrindra amin' ny firenena, no hoentina handrava ny tany; ary hanatsoaka ny sabany hamely an' i Egipta izy, ka hameno ny tany amin' ny olona voavono. Ary hataoko ritra ny ony, ary homeko eo an-tanan' ny ratsy fanahy ny tany; ary hataoko laho ny tany mbamin' izay rehetra ao aminy, amin' ny alalan' ny tanan' ny vahiny: Izaho Jehovah no efa niteny izany. Isaia 30:10–12.

Ny “mahatahotra amin' ny firenena” dia ny tafika solon-tenan' ny mpanjakan' ny avaratra. Ny faneva izay atsangana amin' ny lalàn' ny Alahady dia afahana avy eo an-tanan' ny adala, na virijina ratsy fanahy, ary afahana koa avy eo an-tanan' ilay mahatahotra amin' ny firenena. Ny olana izay resahintsika eto dia izao: i Isaia, sy Daniela, sy Jeremia, sy Ezekiela, ary i Jaona dia samy ampiasaina hanehoana ny fitsanganana amin' ny maty sy ny fampaherezana ny iray hetsy sy efatra amby efapolo arivo izay miverina avy amin' ny fahadisoam-panantenana tamin' ny 18 Jolay 2020. Ao amin' ny fahitana farany nomena an' i Daniela, dia ilay fahitana nomena teo amoron' ny ony Hiddekel, dia ampahafantarina an' i Daniela ny hahatakatra ny fahitana anatiny sy ivelany ao amin' ny Tenin' Andriamanitra ara-paminaniana, ary ampaherezina izy mba haneho izany hafatra izany.

Ny hafatry ny ao anatiny sy ny ao ivelany dia atambatra amin' ilay famaritana ara-paminaniana ny loha, na “fiarovana mafy,” ao amin' ny andininy faha-folo, izay manondro ny ady any Okraina tanterahin' i Putin amin' izao fotoana izao. Io fanalahidin' ny famantarana ny loha io dia manana

fampiharana anatiny sy ivelany, ary ny fiandohan'izany ady izany no manamarika ny vanim-potoana izay maha-lasa foto-kevitra ny faminaniana ny loha roa tonta. Ny fiarovana mafy na loha, amin'ny maha-Rosia azy, dia manondro ny ady faharoa atao amin'ny alalan'ny solontena, izay mitarika ho amin'ny ady fahatelo atao amin'ny alalan'ny solontena, ka io no manamarika ny fiandohan'ny Ady Lehibe Fahatelo, araka ny tandindon'ny ady tao Panium ao amin'ny andininy faha-dimy ambin'ny folo.

Ny andininy faha-enina ambin'ny folo dia ny lalàn'ny Alahady, ary noho izany dia manomboka amin'ny taona 2014, rehefa nanomboka ny ady tany Okraina, araka ny aseho ao amin'ny andininy faha-iraka ambin'ny folo sy faha-roa ambin'ny folo, ka hatramin'ny lalàn'ny Alahady, no tanterahana ny asa farany mifandray amin'ny fanisiana tombo-kase ny vahoakan'Andriamanitra. Ny fanazavan'i Gabriela ao amin'ny toko faha-iraka ambin'ny folo ao amin'ny bokin'i Daniela dia maneho ny hafatra izay manamasina, na manisy tombo-kase, ny vahoakan'Andriamanitra. Ny tsy fahitana izany zava-misy izany dia tsy fahitana ny zavatra rehetra. Ny faminaniana izay voavaha ny tombo-kaseny, izay ao amin'ny bokin'ny Apokalypsy no antsoina hoe Ny Fanambaran'i Jesosy Kristy, ary izay ambaran'ny bokin'ny Apokalypsy fa voavaha ny tombo-kaseny mialoha indrindra ny fifaranan'ny fotoam-pahasoavana, dia andalan-teny manokana avy ao amin'ny bokin'i Daniela.

Ary hoy izy tamiko: Aza asiana tombo-kase ny tenin'ny faminaniana ato amin'ity boky ity; fa akaiky ny andro. Izay tsy marina, aoka mbola hanao ny tsy marina ihany izy; ary izay maloto, aoka mbola ho maloto ihany izy; ary izay marina, aoka mbola hanao ny marina ihany izy; ary izay masina, aoka mbola ho masina ihany izy. Apokalypsy 22:10, 11

Amin'ny andro farany, dia misy fotoana voafaritra izay anesorana ny tombo-kasen'ny faminaniana farany, fa hoy ny andininy: “efa akaiky ny fotoana.” Io teny fanehoana hita ao amin'ny toko faran'ny Apokalypsy io dia hita koa ao amin'ny toko voalohany.

Ny Fanambaran'i Jesosy Kristy, izay nomen'Andriamanitra Azy mba hanehoany amin'ny mpanompony ny zavatra izay tsy maintsy ho tonga vetivety; ary nampitainy sy nasehony tamin'ny alalan'ny anjelin'ny tamin'i Jaona mpanompony izany; dia ilay nanao fanambarana ny tenin'Andriamanitra sy ny filazan'i Jesosy Kristy ary ny zavatra rehetra izay hitany. Sambatra izay mamaky, ary izay mandre ny tenin'ity faminaniana ity ka mitandrana izay voasoratra ao anatiny; fa efa akaiky ny andro. Apokalypsy 1:1–3.

Roanjato sy roapolo, ary noho izany roa amby roapolo, dia tandindon'ny fitambaran'ny Maha-Andriamanitra sy ny maha-olombelona, ary ny asa farany ataon'ny anjely fahatelo, izay fanisiana tombo-kase ny efatra arivo amby efatra alina sy iray hetsy, dia tanterahina ao anatin'ny tontolo ara-paminaniana ao amin'ny fanoharana ny amin'ireo virijina folo. Ireo virijina hendry amin'ny andro farany dia niaritra ny fahadisoam-panantenany voalohany tamin'ny 18 Jolay 2020, ary niparitaka tahaka ny taolana maina teny an-dalambe ao amin'ny Apokalypsy toko faha-iraka ambin'ny folo izy ireo, mandra-pahatongan'ny Jolay 2023, roa amby roapolo taona taorian'ny nanombohan'ny fizotry ny fanisiana tombo-kase tamin'ny 2001. “Efa akaiky tamin'izany ny andro,” ary avy eo ny Tompo dia nanangana “feo iray any an-efitra” izay nandray ny hafatra avy tamin'i Gabriela, izay nandray izany avy tamin'i Kristy, izay nandray izany avy tamin'ny Ray.

Avy eo dia nanomboka nandefa ny hafatra ho an'ireo fiangonana ilay feo, ary efa nalefa tamin'ny fomba elektronika izany ka azo vakina sy na henoina, amin'izao fotoana izao amin'ny fiteny mihoatra ny enimpolo. Ilay ampahan'ny faminaniana izay novahana tombo-kase, dia izany hafatra izany no hita ao amin'ny bokin'i Daniela.

“Ny boky izay voaisy tombo-kase dia tsy ny Apokalypsy, fa ilay ampahany amin'ny faminanian'i Daniela izay mikasika ny andro farany. Nandidy ilay anjely hoe: ‘Fa ianao, ry Daniela, afeno ireo teny, ary asio tombo-kase ny boky mandra-pahatongan'ny andro farany.’ Daniela 12:4.” Vokatry ny Asan'ny Apostoly, 585.

Ny “ampahan'ny faminanian'i Daniela mifandray amin'ny andro farany,” dia ny andininy faha-efapolo. Tsy ny andininy faha-efapolo manontolo fotsiny izany, fa ilay ampahany amin'ny andininy faha-efapolo izay aseho aorian'ny fotoanan'ny farany tamin'ny 1989, ary alohan'ny lalàna alahady ao amin'ny andininy faha-iraka amby efapolo. Ny tantaran'ny andininy faha-efapolo izay tsy misy filazana ao anatin'ilay andininy mihitsy no ilay ampahan'ny faminaniana mifandray amin'ny andro farany izay voaisy tombo-kase, ary hatramin'ny Jolay 2023 dia esorina tsikelikely izany ho an'izay mifidy ny hahita sy hahare.

Ny andininy faha-efapolo dia tsy mirakitra na inona na inona amin'ny tantara manaraka ny firodanan'ny Firaisana Sovietika tamin'ny 1989, mandra-pahatongan'ny lalàna Alahady ao amin'ny andininy faha-iraka amby efapolo; kanefa izy no manome ny sehatra ara-paminaniana izay iorenan'ireo tsipika hafa amin'ny faminaniana. Ireo izay tsy vonona hahita sy handre fa ny fomba fiasa atao hoe tsipika eo ambonin'ny tsipika no fomba fiasan'ny ranonorana farany dia tsy manana fahafahana hahita ny tantara miafina ao amin'ny andininy faha-efapolo, ary izany no tantara izay Fanambaran'i Jesosy Kristy, izay nalehan'i Gabriela hazavaina tamin'i Jaona sy Daniela.

Hanohy ity fianarana ity isika ao amin'ny lahatsoratra manaraka.

“Tao Berea dia nanomboka indray ny asany Paoly tamin'ny nidirany tao amin'ny synagogan'ny Jiosy hitory ny filazantsaran'i Kristy. Hoy izy momba azy ireo: ‘Ireo dia nalaza noho ireo tany Tesalonika, satria nandray ny teny tamin'ny fahavononan-tsaina rehetra izy ka nandinika ny Soratra Masina isan'andro, na marina tokoa izany zavatra izany. Koa maro tamin'izy ireo no nino; ary nisy koa vehivavy manan-kaja izay Grika, ary lehilahy maro koa.’”

“Amin'ny fanolorana ny fahamarinana, ireo izay maniry marina tokoa ny ho marina dia hifoha ho amin'ny fikarohana mazoto ny Soratra Masina. Izany dia hiteraka vokatra mitovy amin'izay niaraka tamin'ny asan'ny apostoly tany Berea. Fa ireo izay mitory ny fahamarinana amin'izao andro izao kosa dia mifanena amin'ny maro izay mifanohitra amin'ny Bereana. Tsy mahavaly na mandiso ny foto-pampianarana atolotra azy izy ireo, kanefa asehony ny fisalasalana sy ny tsy fahavononana lehibe indrindra handinika ny porofo atolotra hanohanana izany, ary heveriny fa na dia fahamarinana aza izany dia zavatra kely tsy dia misy dikany loatra ny manaiky azy na tsy manaiky azy ho toy izany. Mihevitra izy ireo fa ampy tsara ho azy ny finoany sy ny fombany taloha. Kanefa ny Tompo, izay naniraka ny ambasadaorony hitondra hafatra ho an'izao tontolo izao, dia hitana ny olona ho tompon'andraikitra amin'ny fomba

itondrany ny tenin'ny mpanompony. Andriamanitra dia hitsara ny olona rehetra araka ny fahazavana izay efa naseho taminy, na mazava aminy izany na tsia. Adidiny ny mandinika, tahaka ny nataon'ny Bereana. Hoy ny Tompo amin'ny alalan'i Hosea mpaminany: 'Ringana ny oloko noho ny tsi-fahalalana; satria nandà ny fahalalana hianao, dia holaviko kosa koa hianao.'"

"Ny sain'ireo Bereana dia tsy voagejan'ny fitsaratsaram-poana, ary vonona izy ireo handinika sy handray ny fahamarinana notorin'ny apostoly. Raha hanaraka ny ohatr'ireo Bereana mendri-kaja ny olona amin'izao androntsika izao, amin'ny fandinihana ny Soratra Masina isan'andro sy amin'ny fampitahana ny hafatra entina aminy amin'izay voarakitra ao, dia hisy an'arivony mahatoky amin'ny lalàn'Andriamanitra izay misy iray monja ankehitriny. Kanefa maro amin'izay milaza ho tia an'Andriamanitra no tsy maniry hiova avy amin'ny fahadisoana ho amin'ny fahamarinana, ary mifikitra amin'ireo angano mahafinaritra amin'ny andro farany izy ireo. Ny fahadisoana dia mampanjamba ny saina ka mitarika hiala amin'Andriamanitra; fa ny fahamarinana kosa manazava ny saina ary manome fiainana ho an'ny fanahy." Sketches from the Life of Paul, 87, 88.